

Ah, ne hodi še, ne hodi,
tu pri nas na veke bodi,
v polju, v vrtu, ókrog koč!“

Zasmejál se majnik živo,
cvetna jadra svojih kril
brž razpel je nagajivo,
pa takó se poslovil:
„Dete, ti nedolžno dete,
kaj tako se žalostiš,
če livada zdaj odcvete,
če premine paradíž!
Védi dete, ko bi jaz
leto celo, dolgo zimo
tu ostati htél pri vas,
svoj razgrinjati vam kras:
mnógi bi hodili mimo

mrzli, brez zanimanja,
brez čutečega srca.
A po drugih pokrajinah,
drugih gorah in ravninah
hrepeneli bi po meni,
hrepeneli bi solzni,
toda vesni razcveteni
v vek ne zrli bi v oči.
Pa je, veš, tako na sveti:
vse sè menja in vrti se — —
tudi meni zdaj mudi se,
vam ne morem več cveteti.
Toda vrnem se ob leti.
In tedaj vam spet zasijem,
polje vaše okrasim,
novih nádej spet vam vlijem,
srca vaša vzradostim.“

V. V-rt-v.c.

Pogreb mrtve rože.

Spisal Václav Kosmák. — Preložil Jožef Gruden.

Na višini sredi senčnatega vrta stoji v lesu prijazna lovska hiša. Pročelje ji je obrnjeno na rodovito, pogorsko pokrajino. Na severni, izhodni in zapadni strani so gosti, temni lesovi. Skozi vrt teče žlobudrav, kakor kristal čist potok, ki prihiti iz gozda.

Poletnega večera je sedela na vrtu med razcvelimi cveticami lovčeva Kristinka z vezenjem v roci. Med delom je pela napev ljubke narodne pesmi.

Preprosto počesano glavo je imela sklonjeno nad vezenjem, lici sta ji cveteli zdravja in široki, kostanjevi kiti sta ji slikovito padali preko pleč na klop.

Okna na strehi so še gorela v poslednjih žarkih zahajajočega solnca, iz lesa je zvenela tisočera pesem krilatih pevcev, vrt je bil sama vonjava, listje je šepetalo, potok žuborel in sredi teh natornih krasot je sedela deklica in prepevala od srca z zvonkim, čistim glasom. Ptíči so za trenutek utihnili ter začudeno prisluševali.

Kadar je pa dopela, je položila roke z vezenjem v naročje ter se zagledala sanjavo v ono stran, kamor je zašlo solnce in kjer je zdaj žarela le še večerna zarja. Jelo se je mračiti. Utrgala je rožo, jo poljubila in poduhala ter se iznova zagledala v bledečo daljavo.

Pa se je prikazal na nasprotni strani nad gozdom velikí zardeli mesec kakor prikazen iz drugega sveta. A jedva je opredel z nitkami svojih

čarobnih žarkov les in vrt, že se je začelo novo življenje okrog krasne, v sanjavo zamišljenost vtopljene deklice.

Z utrgane rože, ki jo je malomarno držala v roki, je zletel zlatoglav hrošček, zasvital se v svitu mesečnem, potožil sladko kakor struna na harfi ter izginil v senci gostega grmovja. To je bila dušica utrgane rože, ki je zletela z mrtvega rožnega telesa — proč — daleč — kdo vé kam?

Mrtva roža je pa pala Kristinki iz rok na tla, a jedva se je doteknila hladnega travnika, že je zamrgolelo vse naokrog. Prihitali so blisteči grobarji ter kopali grob mrtvi roži pod grmom, kjer je bila razcvetela. Komarji so začeli trobiti in vabiti k pogrebu, a tam zadaj nekje za hišo je tožila tekica. In prišlo je na pogreb mnogo pogrebcev. Iz grmovja ob potoku so prileteli nočni metulji v žalnih krilih, iz lesa hrošči rogači, in kjer je bil kakšen ptiček in kjer je bil kakšen cvet, vse je prišlo izkazat zadnjo čast rožni krajici.

Rogači so vzeli mrtvo rožo na ramena ter jo nesli h grobu. Ob njih strani so šle kresnice bakljonoske, pred njimi pa družice šmarnice, anemonke ter spominčice pozvanjajoč z dišečimi zvončki. Zadaj pa so stopale ostale cvetice ter je poletaval zvoneč, tarnajoč zbor mušic in komarjev.

V senčnatem grmovju so peli slavci tako otožno-sladko, da se je srce topilo, a globoko tam iz gozda je bilo slišati žalostni kukavični „kuku“, kakor bi zvonilo h pogrebu.

Ko so prinesli mrtvo rožo h grobu ter jo položili vanj, je namah potihnilo po vsem vrtu, le iz rožnih grmičkov je zazvenel še spev uveli družici v slovo:

„Krasna roža, solnčna hčerka,
blagor tebi, da si strta,
iz gredice solnčnojasne
pravočasno v grob zaprta.
Preden ti je čas razpršil
žarno cvetje širom vrta,
krasna roža, solnčna hčerka,
blagor tebi, da si strta.“

V lesu je zazvenel lovski rog.

Spev cvetlic je mahoma utihnil, in čarobno življenje ob pogrebu umrle rože je naglo minilo.

Kristina se je vzdramila iz zamišljenosti ter se začudeno ozrla po vrtu. Mesec je bil še precej visoko ter je lil srebrno zarjo na dišeče cvetice, ki so nepremično stale okrog; slavčki so peli kakor sploh, a Kristina ni vedela, ali je gledala ta prikaz v resnici ali je bil le sen?

Z okna je zazvenel prijazen glas: „Kristinka, pojdi pognit mizo, oče se vrača z lova, — je že dal znamenje.“

Kristinka je hitro zbrala vezenje ter odhitela domov, pozdravit ljubega očeta, ki se je vračal iz grada.

